

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Na vsak četrtik in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnine za Nemčijo 6 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hoče sam po nje, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodara“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Udje „Kotliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za susretnost se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 18 vin, ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parte in zabave vsaka pettivrsta 24 vin, Izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nepravilne reklamacije so poštnine proste.

Vojska med Nemčijo in Portugalsko.

No vegospodarske odredbe.

Vlada je izdala dve novi odredbi, po katerih se morajo popisati zaloge krompirja in kave. Nadalje bo v kratkem izšla tudi naredba, po kateri se odredi na Stajerskem revizicija klavne živine. Da so naši ljudje o vseh važnejših vladnih odredbah poučeni in se tako morejo varovati pred kaznijo, prinašamo, kakor navadno o vseh drugih, tudi o teh odredbah glavna in važnejša določila. Ob enem pa objavljamo tudi pogoje, ki so merodajni za oprostitev konj od klasifikacije in dobavo vojaških konj za spomladanska dela.

Popisovanje zalag krompirja. Stajersko namestništvo razglasa: Notranje ministrstvo je določilo na dne 20. marca 1916 popisovanje vseh zalag krompirja, bodisi krompirja za kuho, za živinsko klajo ali pa krompirja za industrijske namene. Popisovanje krompirja bo izvršil župan ali pa oči njega pooblaščen zaupni možje in se bo vršilo od hiše do hiše. Vsak posestnik se po cesarski naredbi z dne 7. avgusta 1915 dolžan zaloge krompirja, ki ga ima shranjenega, natančno naznaniti. Naznaniti se mora vso množino krompirja in se krompirja, ki ga kdo rabi za seme, domače potrebe ali za krmo, ne sme zamolčati. Kdor bi se protivil, na stavljena vprašanja dajati pravilni odgovor, se lahko kaznuje z denarno globo do 2000 K ali z zaporom do 3 mesecev. Kdor pa bi svoje ali shranjene zaloge krompirja utajil ali skril, se radi prestopka kaznuje s strogim zaporom od 1 meseca do 1 leta. Poleg ječe se lahko naloži tudi denarna globa do 20.000 K. Isto kazen lahko dobijo tudi osebe, ki zastopajo lastnika krompirja ali ki dajo v njegovem imenu kriva pojasnila ter zatajijo krompirjeve zaloge. V takih slučajih dovoljuje vladna odredba, da se krompir zaseže v korist države. Če pa stori kaj takega obrtnik, se istemu lahko odvzame še tudi pravica do izvrševanja obrti. — S tem popisovanjem hoče vlada doznati, koliko krompirja je še na razpolago. Krompir, ki ga posamezniki rabijo za seme, za hrano družine in krmo domače živine, se nikomur ne bo odvzel, oddajati se bodo morale samo odvišne zaloge.

Revizicija živine. Kakor izvemo iz verodostojnega vira, se bo v prihodnjem času nakupilo na celnem Stajerskem revizicijskim potom 10.000 klavne živine za vojaštvo. Izvzeta bo vprežna živina, ki je potrebna za obdelovanje gospodarstva, krave mlekarice in plemenska živina. Občinski zastopi, oziroma žetvene komisije, naj že sedaj sestavijo seznam, iz katerega bo razvidno, kaj je neobhodno potrebno za domačo rabo, kaj se v sili lahko pogreša in kaj se sploh brez težave prodaja.

Vojaški konji za spomladanska dela. Vojaška oblast bo dala letos kmečkemu ljudstvu za opravljanje spomladanskih del na pomoč vojaške konje. Kdor nima dovolj svoje vprežne živine, da bi mogel pravočasno obdelati svoja polja, naj takoj vložijo prošnjo na okrajno glavarstvo, da se mu posodijo za gotovo dobo vojaški konji. Prošnjik mora dati za vojaške konje na razpolago potrebne hlevske prostore, stanovanje za vojaka, ki spremlja konje, hrano in kruh vojaku ter krmo konjem. Delodajalec mora dati vsakemu možu, ki spremlja konje, še dnevno plačo, katero določi okrajno glavarstvo. Oves za konje dobi posestnik pri vojni-žitno-prometnem zavodu, a ga mora na določenem mestu sam odjemati. Konji se dajo na razpolago le za čas, ko so neobhodno potrebni in sicer za najdalje osem tednov. Če je posestnik sam zakrivil, da je konj poginil, mora plačati odškodnino. Tudi žitno-zdravnika, ako je konj zbolel, mora plačati delodajalec. Vojaška oblast da konje vsakih 8 do 14 dni na svoje stroške nadzorovati. — Če torej kdo rabi konje, naj gre na občinski urad in naj tam napravi prošnjo.

Prošnje za oprostitev konj. Prve dni aprila se bo na Slovenskem Stajerju pričela klasifikacija konj. Ker je sedaj že itak jako malo konj na deželi, in se isti neobhodno rabijo za opravljanje gospodarskih del, bodo mnogi posestniki gotovo vložili prošnje za oprostitev svojih konj. Omenimo pa, da so prošnje za oprostitev konj od klasifikacije mnogokrat krivo naslovljene in napačno utemeljene. Prošnje za popolno oprostitev konj se vlagajo na okrajno glavarstvo in ne na ministrstvo ali na vojaško poveljstvo. Prošnje za odlog v polkica konj (začasno oprostitev) zaradi nujnih gospodarskih del itd. pa se morajo nasloviti na vojaško poveljstvo (v naših krajih: Militärkommando, Gradec). Od klasifikacije morejo biti o-

prošene breje kobile in kobile, ki so dobre plemenjače in se še bodo pripustile k žrebu. Kdor ima take kobile, naj napravi prošnjo na okrajno glavarstvo in dokaže s potrebnimi potrdili, da je kobilica breja, pripuščena ali da se bo pripustila ter da je dobra plemenjača. Ako pa želiš, da bi se ti tvoj konj, ker ga ne moreš popolnoma oprostiti, takoj ne odvezl, napravi prošnjo na vojaško poveljstvo v Gradcu in navedi, da konja brezpogojno nujno rabiš pri obdelovanju polja in opravljanju gospodarskih voženj, da nimaš druge ali imaš premalo vprežne živine, da opravljaš vožnje za vojaštvo, da voziš pošto, ali kaj takega. V prošnji moraš navesti številko razvidnostnega (evidenčnega) lista, če si ga dobil; razvidnostni list pa se prošnji ne sme priložiti. Ako do dneva, ko se vrši klasifikacija, ne dobiš rešitve svoje prošnje ali če se ista neugodno reši, ali pa se konj oprosti samo do gotovega časa, moraš ga peljati h klasifikaciji. — Da ne bo zamujeno, se naj vložijo prošnje takoj in naj se oddajo priporočeno. Da je prošnja bolj verjetna, daj jo od občine pravilno potrditi.

Popisovanje zalag kave. Stajersko namestništvo razglasa: Ministrstvo je odredilo, da se morajo dne 20. marca 1916 popisati vse zaloge žgane in sirove kave. Popisovanje zalag se ne bo vršilo pri družinah in zasebnih gospodinjstvih, ampak le pri velikih in majhnih trgovcih, v kavarnah, hotelih, gostilnah, slaščičarnah itd., nadalje v občini, ki imajo lastne zaloge kave, v konzumnih ter sličnih društvih. Politčne okrajne oblasti so že razposlale na županstva tozadevne tiskovine, katere bodo županstva razdelila med dotične zgoraj označene osebe in podjetja. Tozadevna tiskovina, obzore B, mora biti v vseh točkah natančno izpolnjena od označenih oseb in podjetij, ki so dolžni naznaniti oblasti svoje zaloge kave. Zamolčati se ne sme nobene množine kave, tudi ne tiste, katera je namenjena za domačo rabo. Tako redno izpolnjena in podpisana tiskovina mora biti datirana z 21. marcem in jo je izročiti županstvu. Kdor bi pravočasno ne izročil županstvu tozadevne izpolnjene tiskovine, bi se ga kaznovalo z denarno globo do 2000 K ali z zaporom do 3 mesecev, kdor bi pa poskril ali zamolčal kako množino kave, bi se ga kaznovalo z denarno globo do 20.000 K ali z zaporom od 1 meseca do 1 leta.

LISTEK.

Vojne pridige v postu 1. 1916

II.

Druga postna nedelja. — Praznik sv. Jožefa.

Evangelij sv. Matevža 1, 18—21.

Ko je bila Marija, mati Jezusova, zaročena Jožefu, se je, preden sta se sešla, znašla noseča od Svetega Duha. Jožef pa, njen mož, ker je bil pravičen in je ni hotel razglasiti, jo je hotel skrivaj zapustiti. Ko je pa to mislil, glej, prikazal se mu je angel Gospodov v spanju, rekoč: Jožef, sin Davidov, ne boj se vzeti Marije svoje žene; kar je namreč v njej rojeno, je od Svetega Duha. Rodila pa bo Sina, in imenuj njegovo ime Jezus; ker on bo odrešil svoje ljudstvo njihovih grehov.

Evangelij sv. Matevža 17, 1—9.

Tisti čas vzame Jezus s seboj Petra in Jakoba in Janeza, njegovega brata, in jih pelje same na visoko goro. In se je izpremenil pred njimi; in njegov obraz se je svetil kakor solnce, njegova obleka pa se bila bela kakor sneg. In glej, prikazala sta se jim Mozes in Elija in sta govorila z njim. Peter pa je izpregovoril in je rekel Jezusu: Gospod, dobro nam je biti tukaj; ako hočeš, naredimo tukaj tri šotore, tobi enega, Mozesu enega in Eliju enega! Ko je še govoril, glej, jih je obsejnil svetel oblak; in glej, glas iz oblaka, rekoč: Ta je moj

ljubi Sin, nad katerim imam dopadenje; njega poslušajte! In ko so učenci slišali, so padli na svoj obraz in so se silno bali. In Jezus je pristopil in se jih je dotaknil in jim je rekel: Vstanite in nikar se ne bojte! Ko so pa povzdignili svoje oči, niso videli nikogar, kakor Jezusa samega. In ko so šli z gore, jim je Jezus zapovedal, rekoč: Nikomur ne pravite te prikazni, dokler Sin človekov ne vstane od mrtvih!

Junaki na polju časti in slave!

Druga postna nedelja je danes. Evangelij nam pripoveduje čudapoln dogodek iz življenja Jezusovega. Gospod je šel s tremi učenci, katere je izmed vseh najbolj ljubil, s Petrom, Jakobom in Janezom, na goro Tabor. Ko stoji na vrhu, zastrme apostoli. Glej, nebeški prizor! Jezus se spremeni. Dvigne se nekoliko od tal. Njegova obleka postane bela kakor sneg, obliče se mu žari kakor solnce. V takem rajskem sijaju še apostoli Gospoda niso nikdar videli. Zakrijejo si oči; ne morejo gledati naravnost v tako blestečo krasoto. O blaženi apostoli! So še v umrljivem telesu, a že gledajo Jezusa v odsevu nebeškega veličastva. Prvič se topi njih duša v nebeški sladkosti; prvič raja njih srce v zori nebeške sreče. Že pred smrtjo gledajo za trenutek v nepopisljivo nebeško lepoto.

O blaženi še je tisti, ki bodo gledali na veke v raju Gospoda „od obličja do obličja.“ „Nobeno oko še ni videlo, nobeno uho še ni slišalo in nobeno srce še ni občutilo, kar je Bog tistim pripravil, ki ga ljubijo“ (1. Kor. 2, 9). „Bog hode obrisal vse solze z njihovih

oči; smrti ne bode več, niti žalosti, niti pritožbe, niti bolečine“ (Apok. 21, 4).

Današnji evangelij gane mogočno misleča srca k hrepenenju po nebeškem veselju. Toraj — sursum corda! Kvišku srca! „Iščite, kar je gori, kjer sedi Kristus na desnici božji. V mislih imejte, kar je gori, ne, kar je na zemlji“ (Kol. 3, 1)!

Letošnja druga nedelja v postu ima pa še poseben pomen. Danes je namreč praznik sv. Jožefa. Kdo ga ne bo častil — skrbnega rednika Jezusovega! Kdo se ni tisočkrat izgovoril pobožno in spoštljivo njegovega imena, ki je za vse dobre vernike tako svetlo.

Nebeški Oče sam nam je dal vsem najlepši vzgled v čiščenju sv. Jožefa. Podelil mu je neizmerno čast, da ga je izvolil za rednika svojega edino-rojenega Sina Jezusa. V odgojo mu je izročil odrešenika sveta, Kralj nebes in zemlje naj mu bo kot otrok pokoren. Koliko kraljev in prerokov v starem veku je koprne hrepenelo videti zaželjenega Mesija, a niso dosegli te sreče. Jožef pa, naj ga ne samo vidi in posluša in občuduje, temveč kot dober oče oskrbuje, nad njim čuva in ga spremlja po potu življenja.

Izvolil ga je tudi nebeški Oče za ženina najčistejše Device, nje, ki je veselje angelov, slava nebes in zemlje, pribežališče grešnikov, zdravje bolnikov, pomoč kristjanov. Sveti Jožef je bil tako upo-